

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Valerii Andreae Desselii Erotemata Ivris Canonici

Andreas, Valerius

Francofurti & Lipsiae, 1720

XXXVIII. de Poenitentiis & Remisionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63277](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63277)

IV. *Ademptionis* sive *Privationis* offici- c. 24. *inf.*
 arum & beneficiorum : quæ gravis quo- *De sent.*
 re pœna censetur, non nisi pro gravibus *excom.*
 delictis & casibus in jure expressis imponi *&c. 4. sup.*
 solita. His alii addunt pœnam damna- *De rapt.*
 tionis ad triremes, exilii, fustigationis ac
 verberum, ea tamen moderatione adhibi-
 ni officia, ne flagella in vindictam sanguinis
 pro emansare videantur.

De Pœnitentiis & Remissionibus.

TIT. XXXVIII.

pena, de quibus Tit. proximo, fori sunt
 externi seu judicialis : hoc Tit. agitur
 de pœnis fori interioris, seu animæ, id
 est, de pœnitentiis & Remissionibus
 sive Indulgentiis.

1. *Quid est Pœnitentia & quotu-
plex?*

Pœnitentia est quædam dolentis vin- *can. Pœni-*
 dicta, puniens in se quod dolet com- *tentia 4.*
 misse. Et est vel *Interna* : sc. virtus *dist. 3. De*
 tantis seu actus interior, quo pœnite- *pœnit.*
 mus & dolemus de peccatis; vel quo
 præterita mala plangimus, & plangenda *can. Ecce.*
 non committimus. Vel *Externa*, & est *39. in fine*
 Sacramentum, quod jam baptizatis, sed *De pœnit.*

E e 2

nau-

dist. 1. § naufragium passis, id est in peccato
can. 1. § 6. mortale lapsis, tanquam secunda
dist. 3. gii tabula ad salutem necessaria
 vit.

(Pœnitentia non est sacramentum
 & specialissime sic dictum: quia non est
 externo aliquo a Deo instituto symbolo,
 substantia est: nec novo testamento peccata
 sed locum etiam habuit pœnitentia in veteri
 testamento. Vid. Joh. Gerhard. *Confess. Cathol.*
2. part. 3. art. 16. cap. 1. Neque etiam
 ministri (quam sub pœnitentia completio
 est sacramentum, quanquam enim illa pro
 fusio remissionis peccatorum pœnitentibus
 lis applicatur, deest tamen externum elementum
 a Christo in hunc usum institutum.)

2. *Quæ sunt partes Pœnitentiæ?*

Partes integrales Pœnitentiæ, materia
 quasi proxima (nam materia peccata)
 sunt *Contritio, Confessio & Satisfactio*,
 quibus concurrentibus peccatorum
 operatur remissionem.

(Dux sunt essentielles veræ & salutari
 tentiæ partes: Contritio & fides *Marc. 16. v. 16.*
5. Act. Apostol. 26. vers. 24. Conf. Augustinus
12. pr. Confessio vero externa est requiritur
 comitans pœnitentiam, ut remissionem pec
 torum peculiariter impetraturus, & S. Iacobus
 stiam sumturus in cœtu sanctorum, minister
 Ecclesiæ ostendat, *contritionem ac fidem*

Hülsem. extens. theol. cap. 9. th. 12.
Satisfactio absque scripturæ suffragio pars
pœnitentiæ statuitur: neque ab homine fieri
potest ullo modo iræ divinæ satisfactio, sed so-
lum Christi meritum, qui non solum pro origi-
nals, sed etiam pro actualibus satisfecit peccatis,
plenissime sufficit. Vid. Gerhard. Confess. Cathol.
(1. part. 3. art. 15. cap. 56.)

3. Quid est Contritio?

Contritio est animi dolor ac detestatio
peccato commisso, cum proposito non
peccandi de cætero. *conc. Trid. Sess. 14. c. 1. p. 4.*

4. Quotuplex est Contritio?

Duplex, alia perfecta, quæ proprie
Contritio appellatur, & est dolor ac dete-
statio peccati propter Deum summe dile-
ctum, ob ejus bonitatem supernaturalem,
sicut ut auctor est gratiæ, ac gloriæ: alia
imperfecta, quæ dicitur *Atritio*, & est
dolor ac detestatio peccati super omnia,
cum proposito vitæ melioris ac voto Sa-
cramenti; non tamen propter Deum
summe dilectum, sed quia contritio illa
imperfecta vel ex peccati turpitudine, vel
ex gehennæ & pœnarum metu communi-
ter concipitur. *Trid. d. loco.*

(Add. Hülsemann. d. 1. thes. 3. 5. 6. 8. & 9.)

5. Quid Confessio?

Confessio est peccatorum suorum.
Ee 3 Sacer-

Sacerdoti proprio, habenti jurisdictionem & absoluendi potestatem, ad eam sacramentalem remissionem obtinendam facta declaratio & accusatio.

6. *Daturne hæc potestas cuilibet sacrodoti?*

Conceditur quidem illa una cum potestate Ordinis, atque in ipsa ordine, sed quasi in habitu & incompleta, quia nequit exire in actum, nisi articulo mortis vel alio quocunque articulo gravi.

Trid. loco cit. & Sess. 23. c. 15. de reform. rochiale beneficium habeat, aut ab alio modo specie. Præterquam articulo mortis vel alio quocunque articulo gravi.

7. *Quæ peccata in Confessione sunt primenda?*

Venialia quidem utiliter, sed non necessario: mortalia vero omnia aperte distincte, quantum post diligens conscientie examen fieri potest, una cum circumstantiis notabiliter aggravantibus aut minuentibus, exprimenda sunt.

Vide Valens. hic §. 3.

(Enumeratio peccatorum, quotquot diligentem reminiscenciam succurrunt cogitationi, licita quidem est, sed non necessaria: in auspiciis præcepta legitur, Vid. *Lut. 18. ad Rom.*)

38. Augustan. *Confess. art. 11. & 25.* ubi
sententia ex ipso Canonico jure confirma-
Vid. Gerh. *Conf. Cathol. lib. 2. part. 3. art.*
(cap. 4.)

8. Quid est sigillum seu secretum Confes-
sionis?

Est obligatio celandi & non revelandi *Trid. Sess*
a, quæ in Confessione dicuntur, & au-14.c.8. cir-
vuntur., non tantum omnia peccata *ca fin. &c*
mortalia aut venialia, sed & omne id, *9. can. 85*
per quod peccatum in Confessione dete- *de pœnit.*
ctum directe vel indirecte quocunque, *dist. 1.*
modo posset revelari, in genere vel in
specie.

9. Quid est Satisfactio?

Est solutio pœnæ pro peccato, quam
Sacerdos per potestatem clavium, non
solvendum duntaxat, sed & ad ligan-
tum sibi concessam, pro mensura delicti
imponit, vel ipse pœnitens sponte sua pro
judicando peccato suscipit. Vel Satis- *Trid. Sess.*
factio est quædam compensatio Deo facta *i. c. 8. cir-*
ca injuria ei illata per peccatum; cum *ca fin. &c.*
proposito eum amplius non offendendi, *9. can. 85.*
spe veniæ. *de pœnit.*

(Minister Ecclesiæ non debet satisfactiones *dist. 1.*

pœnitentibus imponere; Fieret enim hoc aut
satisfactio aut ligantis Clavis potestate: non illa,
pœnam enim obligare, haud est solvere; non
haec

hac, quia ea restringitur ad impenitentes. Neque ipsam vel Christus vel Apostoli penitentibus satisfactorias pœnas imposuisse legunt, sed gratuitam illis peccatorum remissionem nuntiaverunt, eosque peccatis impostis vere jufferunt *Luc. 24. vers. 47. Augustin. confess. art. 12. in fin. Vid. Gerhard. d. 1. Cap. ad d. art. 12. Joh. Marc. Ant. de Dom. de Eccl. l. 5. c. 7.*

10. *Quæ hic dicuntur Remissiones*

can. Peccatum De pœnit. dict. 1.

Remissiones nihil aliud sunt quam indulgentiæ, per quas tollitur pœna temporalis peccati, quæ remanet, submissa per Confessionem & contritionem peccati culpa.

II. *Quotuplices sunt Indulgentiæ*

can. Quodcumque XXIV qu. 1.

Sunt vel *Private*, quæ a singulis sacerdotibus, qui curam habent animarum, dari possunt, juxta illud, *Quodcumque solveris &c.* vel *Publicæ*, quæ conceduntur nisi a S. Pont. & cæteris Episcopis; sed quorum hac in parte limitata est potestas ad certum tempus, & certumque numerum dierum, qui certum non potest, nimirum in consecratione Ecclesiæ, non ultra anni unius spatium, & in anniversario consecrationis XL. dierum. Solisque subditis profunt hujusmodi

modi indulgentiæ; Plenissimam & generalissimam remittendi potestatem habet S. &c. ult. Pont. & peccatorum omnium veniam eod. in b. concedit.

(Indulgentiæ Papales desituuntur scripturæ suffragio, imo cum ipsa omnino pugnant. Unicus enim est mediator Christus 1. Tim. 2. v. 3. qui est propitiatio pro peccatis nostris 1. Jo. 2. v. 2. extra quem non est Salvator Esai. 43. v. 25. nec est in alio quopiam salus Actor. 8. v. 12. Atque bona spiritalia gratis nobis contingunt, ac proinde non possunt nec debent pecunia emi vendive. Matr. 10. v. 8. Actor. 8. v. 20. Ac ejusmodi gratis indulgentiis sanctissimæ & perfectissimæ Christi satisfactioni summa inferitur injuria. Vid. Gerhard. d. art. 16. cap. 7. Dn. Niemann. Disp. d. indulgent. Notanda hic veniunt ipsius Hostiensis summ. tit. de pæn. & remiss. verba: non tamen intelligas, quod ipsa contritio peccata dimittat: sed in ipsa contritione, gratia Dei donat omnia liberaliter. Unde Ambrosius: Nemo tollit peccata, nisi solus Christus, qui est agnus tollens peccata mundi.)

De Sententia Excommunicationis.

TIT. XXXIX.

Restat gravissima omnium poenarum. Ecclesiasticarum Excommunicatio, animam delinquentis occulto velut